

Rok 2010 na rynku farmaceutycznym: wzrost o 2,77 proc.

Obronną ręką

foto: Jerzy Dudek/Fotozepa

Rynek farmaceutyczny jako jedna z niewielu dziedzin gospodarki dość długo opierał się kryzysowi ekonomicznemu. I chociaż z opóźnieniem, to również w tej branży zauważalne były w ubiegłym roku problemy, do których firmy farmaceutyczne starały się przygotować z wyprzedzeniem, wdrażając plany oszczędnościowe.

O ile w 2009 r. globalne wyniki były dobre (wzrost rynku o 8,25 proc.), na co w znacznym stopniu miała wpływ epidemia grypy, o tyle w 2010 r. wskaźniki wzrostu były już znacznie niższe. Według firmy PharmaExpert, rynek farma-

ceutyczny wzrósł jedynie o 2,77 proc., tj. o 718 mln zł (w 2009 r. było to prawie 2 mld zł). Słabsze wyniki z ubiegłego roku wpłynęły na to, iż średnia wzrostu za ostatnie pięć lat spadła z 8,3 proc. do 7,26 proc.

Spada tempo wzrostu

Utrzymanie w 2010 r. wzrostu wartości sprzedaży z 2009 r. nie wydawało się możliwe. Już na początku ubiegłego roku (m.in. po styczniowych wynikach) analitycy musieli zweryfikować i tak z założeniami optymistyczne prognozy przewidujące 5–7 proc. wzrostu do bardziej realnych, czyli 2–4 proc. Do wzrostu w 2009 r. w dużej mierze przyczyniły się produkty z segmentu sprzedaży odręcznej. W 2010 r. było tak samo – sprzedaż odręczna (wszelkie produkty bez recepty) była najbardziej dynamicznie rozwijającym się segmentem rynku pod względem wartości sprzedaży. W porównaniu z 2009 r. wzrosła o 4,04 proc., tj. o 374 mln zł (w 2009 r. o 13,81 proc.). W tym samym czasie segment leków refundowanych wzrósł o 2,84 proc., tj. o 333 mln zł (w 2009 r. o 4,87 proc.). Segment leków pełnopłatnych na receptę stał niemal w miejscu, a jego wartość wzrosła w porównaniu z 2009 r. zaledwie o 11 mln zł, co dało wzrost na poziomie 0,22 proc.

Odręcznie

Od lat jedną z głównych sił napędowych rynku farmaceutycznego jest sprzedaż odręczna. Wynika to zarówno z możliwości szybszego wprowadzenia produktów na rynek (np. suplementów diety), większej ich dostępności (nie jest konieczna wizyta u lekarza), możliwości reklamowania (podatność na reklamę), jak i skłonności do samoleczenia pacjentów czy bardziej pożądanego trendu – wzrostu dbałości o zdrowie czy wygląd.

Według PharmaExpert, w 2007 r. wartość sprzedaży odręcznej wyno-

siła 7,1 mld zł. W 2008 r. wzrosła do 8,1 mld zł, a rok później wynosiła już 9,2 mld zł. Zarówno w 2008 r., jak i 2009 r. segment sprzedaży odręcznej wzrósł o 13,81 proc. W 2010 r. było to już tylko 4,04 proc. Słabsza dynamika wzrostu wynika z gorszych wyników w styczniu i listopadzie, co pokrywa się z falą kulminacyjną epidemii grypy w 2009 r. (styczeń oraz listopad–grudzień). W 2007 r. udział sprzedaży odręcznej w rynku farmaceutycznym wynosił 33,92 proc., w roku 2009 stanowił 35,66 proc., a w 2010 r. wzrósł do 36,10 proc. Przez dwa lata udział segmentu sprzedaży odręcznej wzrósł o 2,18 punktu procentowego.

W tym samym okresie udział wartości sprzedaży leków refundowanych spadł z 46,66 proc. do 45,24 proc. (–1,43 p.p.), a pełnopłatnych na receptę z 19,42 proc. do 15,66 proc. (–0,76 p.p.). Wartościowo wzrosty w segmentach sprzedaży odręcznej i leków refundowanych były zbliżone.

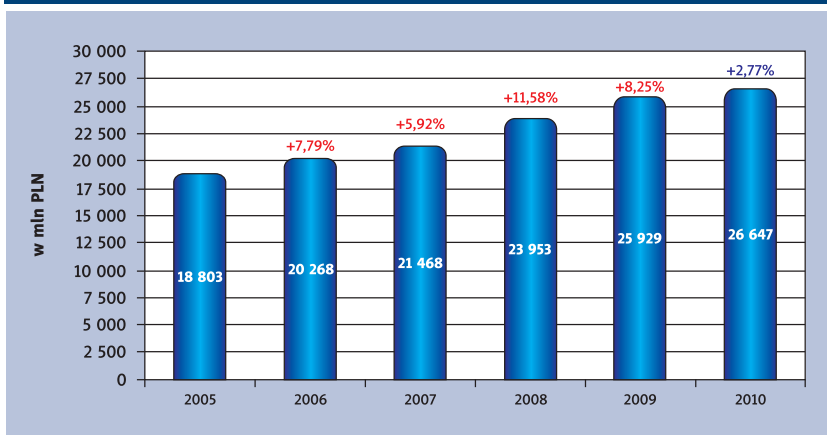
Ceny i marże

Średnia cena leku w 2009 r. wynosiła 15,14 zł, natomiast w 2010 r. wzrosła do 15,76 zł, tj. o 4,07 proc. Największy wzrost zanotowano w segmencie farmaceutyków pełnopłatnych – o 5,63 proc., co dało w 2010 r. przeciętnie 21,25 zł za opakowanie leku. Nieznacznie mniejszy wzrost nastąpił w segmencie sprzedaży odręcznej. W tym wypadku w 2010 r. cena wyniosła 9,57 zł i była o 5,58 proc. wyższa niż dwa lata temu. Najmniejszą dynamikę wzrostu miał w ubiegłym roku segment leków refundowanych – średnia cena wyniosła 27,41 zł i była wyższa o 2,15 proc. niż w 2009 r. W 2010 r. wzrosły również marże. Przeciętna marża w aptece w 2010 r. to 27,18 proc., tj. o 1,04 p.p. więcej niż w 2009 r. (26,14 proc.). Rok wcześniej marża wzrosła niemal o połowę więcej (o 2,02 p.p.).

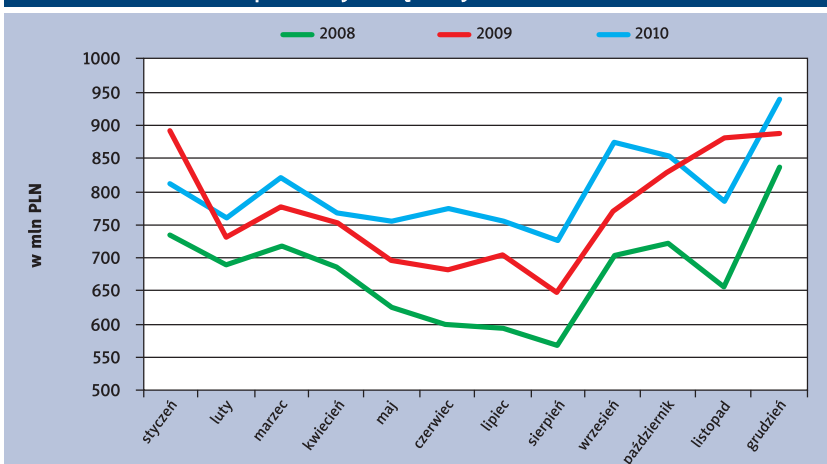
Piotr Kula
Autor jest prezesem PharmaExpert

„ Do wzrostów na rynku w 2009 r. w dużej mierze przyczyniły się produkty z segmentu sprzedaży odręcznej, tak było również w 2010 r. ”

Wartość sprzedaży całego rynku farmaceutycznego w latach 2005–2010

Wartość sprzedaży odręcznej w latach 2008–2010

Zmiany wartościowe w segmentach rynku farmaceutycznego 2010 r. versus 2009 r.

	Rok 2009	Rok 2010	zmiana (mln PLN)
Leki refundowane	11 721	12 054	333
Leki pełnopłatne	4 963	4 974	11
Sprzedaż odręczna	9 246	9 619	374
Całkowity obrót	25 930	26 647	718

„ Średnia cena leku w 2009 r. wynosiła 15,14 zł, natomiast w 2010 r. wzrosła do 15,76 zł ”